

<p>Nazwa projektu</p> <p>Ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Obrony Narodowej Ministerstwo Aktywów Państwowych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Cezary Tomczyk – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu gen. bryg. Jacek Sankowski, Dyrektor Departamentu Infrastruktury w MON, tel. 261 874 123, jsankowski@mon.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.03.2025 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac: UD136</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem opracowania niniejszego projektu ustawy jest pilna potrzeba uproszczenia i usprawnienia procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji dotyczących obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego.

Ustawa normuje procedurę w zakresie nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych w zakresie potrzeb obronności państwa, porządkuje kwestie ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz uwzględniania problematykę dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez obiekty i instalacje zlokalizowane na terenach zamkniętych.

Opracowanie projektu determinowane jest sytuacją geopolityczną oraz koniecznością przyspieszenia procesu inwestycyjnego w zakresie potrzeb obronności państwa, który w obecnych uregulowaniach prawnych jest procesem złożonym i długotrwałym a w większości przypadków opóźnia wprowadzenie na wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej nowego sprzętu wojskowego. Konieczne jest skoordynowanie w czasie dostaw nowego uzbrojenia i przygotowania infrastruktury do jego rozmieszczenia. Powyższe jest także istotne z punktu wzmocnienia potencjału obronnego i bezpieczeństwa publicznego przez stworzenie efektywnego przemysłu obronnego na terenie kraju, który zagwarantuje dostawy sprzętu i amunicji.

Określone w ustawie zasady przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności i bezpieczeństwa publicznego mają charakter szczególny względem ogólnie obowiązujących w Polsce zasad przygotowywania i realizacji inwestycji budowlanych oraz względem ogólnych zasad procedury administracyjnej i sądowno-administracyjnej, co w założeniu ma ułatwić realizację inwestycji w zakresie tych potrzeb i jednocześnie umożliwić szybsze osiągnięcie wymaganych zdolności obronnych państwa.

Należy zwrócić uwagę, że to Minister Obrony Narodowej – kierujący działem administracji rządowej „obrona narodowa”, kwalifikuje, które zadania inwestycyjne będą realizowane w ramach przepisów szczególnych jako strategiczne oraz jako kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa. Pozostałe inwestycje będą realizowane w trybie dotychczasowym, na zasadach ogólnych.

W projekcie ustawy zdefiniowano strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa jako inwestycję celu publicznego realizowaną na potrzeby obronności państwa ze względu na istotny interes bezpieczeństwa państwa lub zobowiązania sojusznicze wykonywane w ramach Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, natomiast inwestycje kluczowe w zakresie potrzeb obronności państwa stanowią katalog priorytetowych inwestycji celu publicznego realizowanych na potrzeby obronności państwa z uwzględnieniem szczególnie istotnego interesu bezpieczeństwa państwa lub zobowiązań sojuszniczych wykonywanych w ramach NATO, dla których przyporządkowano również inwestycje Narodowego Programu Odstraszenia i Obrony – Tarcza Wschód (program TW), w tym także inwestycje realizowanych przez spółki przemysłowego potencjału obronnego, a także oraz kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego.

W obecnych uwarunkowaniach prawnych uśredniony czas trwania procesu inwestycyjnego (inwestycje budowlane) wynosi od 4-6 lat w zależności od poziomu skomplikowania danego przedsięwzięcia. Ponadto, należy wskazać, że występowały przedsięwzięcia inwestycyjne, których czas realizacji ze względów na procedury pozyskania nieruchomości przekroczył okres 10 lat. Z doświadczeń z realizacji dotychczasowych projektów wynika, że proces przygotowania dokumentacyjnego, uzyskania wymaganych odrębnymi przepisami decyzji administracyjnych, procedurę postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zajmuje nawet do 3 lat.

Zgodnie z powyższym, ideą uchwalania specustawy jest tak ważne dla całego społeczeństwa wzmocnienie potrzeb obronnych państwa polskiego oraz zabezpieczenie terytorium RP przed obcą agresją wojskową i narastającym

napięciem na granicy z Republiką Białorusi i Federacją Rosyjską, w tym oprócz budowy i rozbudowy obiektów budowlanych, poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej mogącej pełnić rolę odstrasżającą potencjalnego agresora oraz stworzenie efektywnego przemysłu obronnego na terenie kraju, który zagwarantuje dostawy sprzętu i amunicji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konstrukcja projektu ustawy oparta jest w dużej mierze na rozwiązaniach już istniejących w przepisach:

- 1) ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311);⁴
- 2) ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz.U. 2009 nr 84 poz. 700);
- 3) ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 274);
- 4) ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199);
- 5) ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1464);
- 6) ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 545 i 834).

Wobec powyższego, jest to rozwiązanie legislacyjne oparte o sprawdzone w praktyce rozwiązania.

Z uwagi na szeroki zakres inwestycji budowlanych objętych przedmiotową ustawą oraz szybko zmieniające się uwarunkowania bezpieczeństwa państwa, w tym ich nieprzewidywalność w dłuższej perspektywie, zdefiniowano ramowy zakres ich identyfikacji:

- budowa obiektów na potrzeby systemu kierowania obroną państwa oraz systemu dowodzenia Sił Zbrojnych tj. inwestycje, którym nadano klauzule niejawności: Poufne, Tajne i Ścisłe Tajne;
- budowa obiektów na potrzeby systemów obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej;
- budowa obiektów na potrzeby systemów rozpoznania i walki elektronicznej;
- budowa obiektów na potrzeby logistycznego zabezpieczenia działań, w tym obiektów przeznaczonych do przechowywania środków bojowych oraz materiałów palnych;
- budowa i rozbudowa infrastruktury lotnisk i portów wojennych wynikających z potrzeb dostosowania do wymagań obsługi i eksploatacji pozyskiwanej techniki wojskowej najnowszej generacji;
- budowa infrastruktury dla nowoformowanych związków taktycznych oraz wprowadzanej na wyposażenie Sił Zbrojnych nowej techniki wojskowej;
- budowa i rozbudowa obiektów szkoleniowych na potrzeby sił własnych i wojsk sojusznicznych;
- budowa infrastruktury na potrzeby przyjęcia Sojusznicznych Sił Wzmocnienia;
- budowa infrastruktury ochronnej – schrony i ukrycia;
- budowa obiektów fortyfikacyjnych, w tym szczególnie w ramach przygotowań do działań obronnych.

Przepisy ustawy dedykowane są:

- 1) jednostkom organizacyjnym podległym Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanym;
- 2) jednostkom organizacyjnym podległym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanym, a także urzędom lub jednostkom organizacyjnym podległym tym organom;
- 3) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 4) spółkom przemysłowego potencjału obronnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) wykonawcom wskazanym w programie „Narodowy Program Odstrasżania i Obrony – Tarcza Wschód” – dedykowanym do realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa.

Spośród jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej wyodrębniono jednak, ze względu na specyfikę, Agencję Mienia Wojskowego oraz instytucję gospodarki budżetowej tj. Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, które będą realizowały jedynie inwestycje kluczowe dla potrzeb obronności państwa.

Podkreślenia wymaga fakt, że realizacja inwestycji strategicznej oraz kluczowej w zakresie potrzeb obronności państwa, na podstawie projektowanych przepisów ustawy będzie odbywać się wyłącznie na terenach zamkniętych zastrzeżonych ze względu na potrzeby obronności państwa.

Powyższe inwestycje realizują istotny interes bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), co pozwala inwestorowi na dokonanie analizy przy wyborze procedury na wyłonienie wykonawcy prac projektowych oraz robót budowlanych, uwzględniającej czas na osiągnięcie wymaganych zdolności obronnych.

Ze względu na szczególne okoliczności i charakter strategicznej oraz kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zdecydowano, o niestosowaniu przepisów działu III i V ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko oraz przepisów działu IX ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Projektowana ustawa nakłada na właściwych dyrektorów parków narodowych, dyrektorów regionalnego zarządu gospodarki wodnej, regionalnego dyrektora ochrony środowiska, regionalnej dyrekcji lasów państwowych szczególne obowiązki mające zapewnić właściwą realizację wymogów środowiskowych w trakcie realizacji przedmiotowych inwestycji.

Jako kryteria kwalifikowania zadań inwestycyjnych jako strategiczna i kluczowa inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa będą:

- istotny i szczególnie istotny interes dla bezpieczeństwa państwa, wynikający z analizy aktualnych zagrożeń oraz wypracowanych sposobów ich niwelowania;
- zobowiązania sojusznicze w tym szczególnie związane z członkostwem Polski w NATO;
- konieczność zapewnienia właściwej infrastruktury do zabezpieczenia przyjęcia nowej techniki wojskowej i formowania nowych związków taktycznych zgodnie z Programem Rozwoju Sił Zbrojnych (dokument niejawnym o klauzuli Tajne);
- wykonanie rozbudowy fortyfikacyjnej na potrzeby działań obronnych zgodnie niejawnymi planami obronnymi (ze względu na ochronę informacji niejawnych w ustawie nie mogą być nawet przywołane nazwy tych dokumentów).

Proponuje się, analogicznie jak w pozostałych ustawach o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji, wprowadzenie przepisów regulujących cały proces postępowania poprzedzającego rozpoczęcie robót budowlanych. Oznacza to wydawanie jednej zespolonej decyzji administracyjnej o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa (dalej jako: DRSI).

DRSI wydaje wojewoda w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku przez inwestora, zaś organem wyższego stopnia jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa rozpatruje się w terminie 30 dni, a skargę rozpatruje się w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę. W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie przewiduje się możliwości uchylecia decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa w całości ani stwierdzenia jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część tej decyzji.

DRSI zawiera typowe ustalenia lokalizacyjne, dotyczące między innymi określenia granic terenu objętego inwestycją w zakresie potrzeb obronności państwa, informacje o potrzebie ustanowienia strefy ochronnej – jeżeli taka potrzeba zachodzi, wymagania dotyczące ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich. Decyzja ta zatwierdza również podział nieruchomości, projekt budowlany, jak również wywiera skutki praworzeczowe wobec nieruchomości w niej wskazanych (zarówno w zakresie wywłaszczenia jak i ustanowienia ograniczeń w sposobie korzystania z nieruchomości).

Przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa inwestor pozyskuje opinie właściwych organów i podmiotów, zastępujące wymagane w zwykłym trybie rozstrzygnięcia (decyzje, zezwolenia, uzgodnienia) umożliwiające realizację robót budowlanych. Niewydanie opinii w terminie 21 dni od dnia zwrócenia się przez wnioskodawcę o jej wyrażenie, traktuje się jako brak zastrzeżeń do wniosku.

DRSI wskazywać będzie oznaczenie nieruchomości bądź ich części, które będą przedmiotem nabycia w ramach realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, oraz określać ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości sąsiednich. Dodatkowo będzie ona ustanawiać strefy ochronne, określać niezbędny zakres do dokonania przebudowy istniejącej sieci uzbrojenia terenu oraz przebudowy infrastruktury wojskowej i zezwalać na dokonanie tej przebudowy – jeżeli będzie taka potrzeba. Projekt umożliwia także przyznanie właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, na której została ustanowiona strefa ochronna, odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienie tej nieruchomości lub jej części. Powyższe uprawnienia są realizowane, jeśli zażąda tego właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

DRSI stanowić będzie podstawę do wydania decyzji o ustanowieniu lub przeniesieniu trwałego zarządu ustanowionego na nieruchomości nią objętej, stanowiącej własność Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem przypadków, gdy trwały zarząd jest ustanowiony na rzecz właściwej instytucji realizującej ten cel.

Proponuje się, aby wykorzystywane nieruchomości na potrzeby obronności państwa, zwolnione były z opłat z tym związanych. Ograniczy to obsługę przepływu pieniędzy pomiędzy instytucjami publicznymi, gdzie w dużej mierze przepływ ten rozpoczyna się i kończy w budżecie Skarbu Państwa.

Przewiduje się także, aby w uzasadnionych przypadkach, kiedy przeprowadzenie inwestycji jest niezbędne w celu szybkiego osiągnięcia zdolności obronnej, np. w związku z wprowadzeniem nowego sprzętu wojskowego, zwiększeniem liczebności Sił Zbrojnych RP lub wynikającej ze zobowiązań sojuszniczych związanych z uczestnictwem Polski w NATO, właściwy wojewoda, na wniosek inwestora, będzie mógł nadać DRSI rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawowym skutkiem materialnoprawnym DRSI w przypadku wywłaszczenia nieruchomości jest przepis, wskazujący, że nieruchomości wskazane w treści decyzji stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, własnością Skarbu Państwa w trwałym

zarządzie Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego lub własnością jednostki organizacyjnej nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej. Dzień wywłaszczenia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa określony został jako dzień, w którym DRSI stała się ostateczna. Decyzja ta stanowi podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej i rejestrze ewidencji gruntów i budynków.

Ponadto skutkiem DRSI, jest obowiązek wydania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń oraz uprawnienie do faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie inwestora, w terminie wynoszącym 120 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji

Dalszą konsekwencją nabycia prawa własności nieruchomości jest wygaśnięcie ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych na nieruchomości oraz wygaśnięcie użytkowania wieczystego.

Wywłaszczenie może dotyczyć całej nieruchomości lub tylko jej części. Jeżeli dla realizacji inwestycji będzie niezbędna tylko część nieruchomości, to dla skuteczności podjętych działań musi nastąpić podział nieruchomości. W przypadku gdy okaże się, że wydzielona i nieobjęta wywłaszczeniem pozostała część nieruchomości nie nadaje się do wykorzystywania w dotychczasowy sposób albo zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem, to na żądanie dotychczasowych właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości podlega ona nabyciu w drodze dobrowolnej umowy.

W związku z wywłaszczeniem nieruchomości właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu przysługuje odszkodowanie odpowiadające wartości wywłaszczonych praw. Decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za wywłączoną nieruchomość wydaje wojewoda w terminie 30 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna.

Wysokość odszkodowania może być powiększona o kwotę 250% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego na dzień wydania decyzji odszkodowawczej na pokrycie kosztów przeprowadzki. (w przypadku, gdy wywłaszczenie dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym lub budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny) lub o 5% wartości nieruchomości (w przypadku wydania nieruchomości w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa).

W przypadku, gdy na wywłaszczanej nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego tej nieruchomości są ustanowione inne prawa rzeczowe, odszkodowanie pomniejsza się o kwotę równą wartości tych praw. Suma wysokości odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu i wysokości odszkodowania z tytułu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych na tej nieruchomości lub na prawie użytkowania wieczystego, z wyłączeniem ww. powiększeń, nie może przekroczyć wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

W ustawie wprowadzono też przepisy odnoszące się do sposobu uwzględnienia hipotek ustanowionych na wywłaszczonych nieruchomościach. Przyjęte rozwiązanie jest tożsame z rozwiązaniami zaproponowanymi na gruncie innych specustaw.

Do wypłaty odszkodowania obowiązany jest inwestor realizujący strategiczną inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa. Po zakończeniu strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa – realizowanej przez inwestora będącego jednostką organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej, do wypłaty odszkodowania obowiązana jest właściwa terytorialnie jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej, która nabyła nieruchomość w trwałą zarząd.

W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie przewiduje się możliwości uchylecia DRSI w całości ani stwierdzenie jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część tej decyzji.

Znaczącym uproszczeniem realizacji strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa jest wyłączenie gruntów rolnych i leśnych objętych decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa spod przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W przypadku gruntów leśnych, obowiązek dokonania nieodpłatnej wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia będzie spoczywał na PGL „Lasy Państwowe”.

W przypadku, gdy decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa dotyczy nieruchomości pozostających w zarządzie PGL „Lasy Państwowe”, nieruchomości te z mocy prawa przechodzą nieodpłatnie w zarząd jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego a w przypadku, gdy inwestorem jest jednostka nadzorowana przez Ministra Obrony Narodowej, na własność tej jednostki. Przyjęta formuła znacząco skraca procedurę przejścia nieruchomości Skarbu Państwa z zasobu Lasów Państwowych na cele strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, bez konieczności pozyskiwania decyzji o wyłączeniu gruntu z produkcji leśnej oraz decyzji o przejściu nieruchomości w zarząd.

Projekt ustawy określa również obowiązek Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zarządzającego nieruchomościami na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r. poz. 530), dokonania nieodpłatnej wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia. W celu wyeliminowania nadmiernego obciążenia Lasów Państwowych zaproponowano, aby drewno pozyskane z tej wycinki stawało się nieodpłatnie własnością Lasów Państwowych.

W przypadku realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa inwestycje te będą realizowane wyłącznie na istniejących terenach zamkniętych, bez możliwości ustanawiania strefy ochronnej poza terenem zamkniętym.

Realizacja inwestycji kluczowych ujętych w wykazie określonym przez Ministra Obrony Narodowej, ma na celu sprostanie potrzebom inwestycyjnym w związku z potrzebami związanymi z sukcesywnym zwiększaniem liczebności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wdrożeniem nowej techniki wojskowej oraz zwiększeniem przemysłowego potencjału obronnego, a także zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego.

Do inwestycji kluczowych zostały również włączone zamierzenia budowlane wynikające z Wieloletniego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód.

W ustawie zawarto również regulacje dotyczące ujednoczenia procedur ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych. Projekt ustawy kompleksowo reguluje możliwość ustanawiania stref ochronnych na istniejących terenach zamkniętych, jak również na terenach nabywanych w ramach realizacji inwestycji strategicznej.

Organem właściwym w przedmiotowym zakresie jest wojewoda, który na wniosek właściwego organu wojskowego, to jest właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji, o którym mowa w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. 2024 r. poz. 248, z późn. zm.) lub inwestora realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa, w drodze aktu prawa miejscowego, ustanawia strefę ochronną terenu zamkniętego, wskazując granice tej strefy oraz zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów, obowiązujące na jej obszarze.

Projekt aktu prawa miejscowego przed jego wydaniem wojewoda przedkłada do zaopiniowania wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), właściwemu ze względu na obszar, na którym planuje się ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, a następnie przekazuje stronom postępowania informację o jego ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Istotnym elementem porządkującym stan prawny prowadzonych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) postępowań, dotyczących ustalenia i zmiany zagospodarowania terenu na obszarze objętym wnioskiem, jest odmowa wszczęcia lub zawieszenia postępowań do czasu ustanowienia, w drodze aktu prawa miejscowego strefy ochronnej terenu zamkniętego. Ponadto, niezrealizowane dotąd przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wnioski dotyczące ustalenia strefy ochronnej terenu zamkniętego przekazywane będą właściwemu wojewodzie celem dalszej realizacji w trybie przedmiotowej specustawy.

Kryteria wyznaczania granic stref ochronnych kompleksów wojskowych wynikają z odrębnych przepisów tj. m.in. z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z przepisów wojskowych i wymagań użytkowanej techniki wojskowej. Komisja wojskowa z dużą starannością dokonuje oceny i wyznacza granice strefy ochronnej z uwzględnieniem ukształtowania terenu oraz odrębnych wymagań analiz i badań. Jako przykład można wskazać:

- ograniczenia w zabudowie wysokościowej i budowie obiektów wielkopowierzchniowych mogących zakłócać pracę urządzeń radarowych, radionawigacyjnych w wyznaczonych sektorach;
- lokalizację wysypisk śmieci, gdzie żerujące ptaki mogą stanowić realne zagrożenie dla statków powietrznych w rejonie lotnisk i lądowisk wojskowych.

Przykłady zasięgu strefy ochronnej i ograniczeń można mnożyć, ale faktyczna weryfikacja jej zasięgu ustanawiana jest indywidualnie/odrębnie dla każdej lokalizacji.

Ideą procedowanych zapisów ustawy jest uwzględnienie w niezbędnym zakresie potrzeb obronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Granica oraz wielkość strefy ochronnej dla terenu zamkniętego będzie ustalana w sposób indywidualny ze szczególnym uwzględnieniem rozmieszczonego sprzętu wojskowego, warunków terenowych w otoczeniu terenu zamkniętego, jak również istniejących obiektów.

Celem ustanowienia strefy ochronnej dla terenów zamkniętych jest zapewnienie optymalnej pracy urządzeń oraz sprzętu wojskowego, jak również zabezpieczenie tej strefy przed powstaniem obiektów które mogłyby zakłócić funkcjonowanie systemu lub sprzętu wojskowego (utrata zdolności operacyjnych).

Zniesienie lub zmiana granic strefy ochronnej terenu zamkniętego oraz zmiana zakazów i ograniczeń obowiązujących na jej obszarze następuje na wniosek władającego terenem zamkniętym.

Ponadto, w przepisach niniejszej ustawy zostały określone poziomy dopuszczalnego hałasu w środowisku dla terenów zamkniętych. Wartości zostały przyjęte na poziomie jak dla dróg i kolei. Pozwoli to na zwiększenie procesu szkolenia żołnierzy na obiektach wojskowych.

Obecne dopuszczalne poziomy hałasu, mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych powodują ograniczenia we właściwym szkoleniu i funkcjonowaniu wojsk np. w działaniu: strzelnic wojskowych, ośrodków szkolenia inżynieryjno-saperskiego, rzutni granatów bojowych, ośrodków szkolenia taktyczno-ogniowego. Niezależnie od kosztu inwestycji mających na celu ograniczenie emisji hałasu, niejednokrotnie brak jest możliwości technicznych, które zapewniałyby dotrzymanie obecnych dopuszczalnych poziomów hałasu. Dodatkowo należy wspomnieć, że obecna sytuacja geopolityczna powoduje konieczność zintensyfikowania szkolenia wojsk.

Zakłada się, że dzięki zaproponowanym rozwiązaniom nastąpi skrócenie dotychczasowych procedur oraz uregulowanie możliwości prawidłowego utrzymania i ochrony obiektów szczególnie ważnych dla szerokokorozumianego bezpieczeństwa państwa, w tym ustanawianie stref ochronnych.

Kluczowym elementem tych przepisów jest, analogicznie jak w innych obowiązujących ustawach o

szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji, wprowadzenie przepisów regulujących wymóg uzyskania wyłącznie jednej decyzji o realizacji inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej realizujące inwestycje strategiczne i kluczowe	Wszyscy	Ogólne	Uproszczenie i usprawnienie procesu inwestycyjnego – budowlanego na terenach zamkniętych resortu obrony narodowej
Jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy mu podległe, a także urzędy i jednostki podległe tym organom.			Uproszczenie i usprawnienie procesu inwestycyjnego – budowlanego
Spółki przemysłowego potencjału obronnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1663).			Uproszczenie i usprawnienie procesu inwestycyjnego – budowlanego na terenach zamkniętych
Jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej, SWW i SKW wykonujące zadania trwałego zarządu	12	Ogólne	Nabywanie nieruchomości na własność Skarbu Państwa w trwały zarząd na potrzeby inwestycji strategicznej
Państwowe jednostki organizacyjne uczestniczące w procesie wydawania decyzji o zezwolenie na realizację inwestycji strategicznej	Wszystkie	Ogólne	Opiniowanie i uzgadnianie oraz wydawanie decyzji i zgód w związku z wydawaniem decyzji o zezwolenie na realizację inwestycji strategicznej.
Wojewodowie	16	Ogólne	Określenie trybu wydawania decyzji zezwalającej na realizację przedmiotowej inwestycji celu publicznego. Wyeliminowanie wątpliwości i wprowadzenie ułatwień w uwzględnianiu planowania przestrzennego w województwie.
Starostowie	Wszyscy	Ogólne	Wyeliminowanie wątpliwości i wprowadzenie ułatwień w stosowaniu obowiązujących przepisów związanych z pozyskiwaniem nieruchomości niezbędnych do realizacji omawianego celu publicznego
Wójtowie	Wszyscy	Ogólne	Wyeliminowanie wątpliwości i wprowadzenie ułatwień w

			uwzględnianiu planowania przestrzennego w gminach
Sądy powszechne	Wszystkie	Ogólne	Możliwy nieznaczny wzrost spraw trafiających do sądu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt został skierowany do zaopiniowania przez:

- wojewodów (§ 38 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 poz. 806),
- Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (art. 3 pkt 5 ustawy z 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	<p>W zakresie skutków finansowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla resortu obrony narodowej należy wskazać, iż zostaną one sfinansowane w ramach limitu wydatków obronnych, o którym mowa w art. 40 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, 2) dla innych dysponentów części budżetowych, dla których wynikają skutki z niniejszej ustawy <p>– bez konieczności występowania o dodatkowe środki, w tym bez konieczności zwiększenia wydatków na wynagrodzenia.</p> <p>W szczególności przyjmuje się, że wydatki na proponowane nowe etaty zostaną poniesione w ramach ustalonych limitów dla poszczególnych dysponentów części bez generowania dodatkowych wydatków dla budżetu państwa.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przepisy projektu ustawy nie pociągają za sobą konieczności wydatkowania dodatkowych środków publicznych, a jedynie wskazują taką możliwość, przy czym jednocześnie należy pamiętać, że dotyczyć one będą kwestii pozyskania dodatkowych nieruchomości. Wydatki te ponoszone są również aktualnie w ramach realizacji omawianego celu publicznego, jednak cały proces z tym związany jest skomplikowany i czasochłonny, co powoduje niepotrzebne przedłużanie realizacji zadań o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	--
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt nie wpływa na rodzinę, osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Przedmiotowy projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

Projektowana ustawa kompensuje w sobie kilka rozstrzygnięć administracyjnych, dzięki czemu znacznie przyspieszy całą realizację inwestycji od strony prawnej.

Szacuje się, że dla strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa prace te zostaną przyspieszone o około 9 miesięcy, natomiast dla inwestycji kluczowych oszczędność czasu zostanie zwiększona o kolejne 3-6 miesięcy.

Projektowane regulacje nie wpływają na etap realizacji robót budowlanych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa wprowadza nowe zadania po stronie organów administracji publicznej, przede wszystkim w zakresie prowadzenia nowego rodzaju postępowań administracyjnych, tj. postępowań w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, zarówno w pierwszej instancji (właściwi wojewodowie), jak i w drugiej instancji (minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa). Ponadto, po stronie organów wojewódzkich projektowana ustawa wprowadzi nowe zadania wynikające z rozdziału 5 ustawy, odnoszące się do wydawania przez wojewodów aktów prawa miejscowego w przedmiocie ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego.

Mając powyższe na uwadze uznaje się za zasadne zwiększenie liczby etatów w organach administracji realizujących zadania na podstawie przepisów szczególnych.

Ponadto, wskazać należy, że obecnie w polskim porządku prawnym funkcjonuje kilkanaście, tzw. specustaw inwestycyjnych, przewidujących szereg obowiązków po stronie organów administracji publicznej w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych. Przykładowo, sama ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym wprowadziła po stronie takich organów prowadzenie nowych postępowań administracyjnych, tj. m.in.:

- w sprawie wydania decyzji o udostępnieniu nieruchomości na cele badań i pomiarów (art. 31f ustawy),
- w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie CPK (art. 40 ustawy),
- w sprawie zezwolenia na niezwłoczne zajęcie nieruchomości po wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji w zakresie CPK (art. 52 ustawy),
- w sprawie wydania pozwolenia na prace wstępne (art. 75e ustawy),
- w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (art. 76a ustawy),
- w sprawie wydania decyzji określającej warunki przekazania zrealizowanych inwestycji w przypadku braku zawarcia porozumienia pomiędzy CPK a właściwym zarządcą drogi publicznej, linii kolejowej, urządzenia wodnego lub zarządcą sieci, w sytuacji, gdy przebudowa lub budowa dróg publicznych, linii kolejowych, sieci lub urządzeń wodnych ma być realizowana przez CPK, a nie przez właściwego zarządcę ww. infrastruktury (art. 78 ust. 6 ustawy),
- w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na wejście na teren nieruchomości lub jej części w celu realizacji Inwestycji Towarzyszącej (art. 120g ustawy),
- w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji/zezwoleń na realizację Inwestycji Towarzyszącej, realizowanej na podstawie odrębnych specustaw (art. 119 ustawy),
- w sprawach dotyczących ustalenia odszkodowań wynikających z części ww. postępowań.

Ponadto, w ostatnich latach miały miejsce nowelizacje przepisów niektórych, tzw. specustaw, które również wprowadziły po stronie organów administracji publicznej nowe zadania:

- we wrześniu 2018 roku znowelizowana została, tzw. specustawa gazowa m.in. przez wprowadzenie nowego rodzaju postępowania, tj. postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na wejście w teren,
- w październiku 2022 roku znowelizowano, tzw. specustawę drogową m.in. również przez wprowadzenie nowego rodzaju postępowania, tj. postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na wejście w teren,
- we wrześniu 2023 roku znowelizowano, tzw. specustawę przesyłową m.in. przez wprowadzenie do załącznika do ustawy ok. 110 nowych rodzajów inwestycji (konkretnych linii elektroenergetycznych) możliwych do realizacji na podstawie tej ustawy (dotychczas inwestycje dodane do ww. załącznika realizowane były w trybie ogólnym, na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zaś decyzje lokalizacyjne w tym zakresie były wydawane przez wójtów/burmistrzów/prezydentów miast),
- w październiku 2023 roku znowelizowano, tzw. specustawę przeciwpowodziową m.in. również przez wprowadzenie nowego rodzaju postępowania, tj. postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na wejście w teren.

Tym samym w związku ze stale zwiększającą się liczbą zadań po stronie organów administracji publicznej wynikających z tzw. specustaw, konieczne wydaje się zapewnienie dodatkowej obsługi kadrowej w celu prawidłowej realizacji zadań wynikających z projektowanej ustawy.

Proponowana liczba nowych etatów: po 2-3 etaty dla Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii wydaje się zasadna.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ sytuacja i rozwój regionalny
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☒ inne: bezpieczeństwo	☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

Omówienie wpływu	Projekt nie będzie miał wpływu na pozostałe obszary.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Z dniem wejścia aktu w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Miernikiem efektów wprowadzenia w życie projektowanej ustawy będzie skrócenie czasu oczekiwania na możliwość rozpoczęcia inwestycji wojskowych w zakresie potrzeb obronności państwa.

Ewaluacja ustawy nastąpi po 30 dniach od dnia jej wejścia w życie przez stosowanie miernika czasu potrzebnego na wydanie zintegrowanej decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności w stosunku do średniego czasu oczekiwania na przygotowanie wojskowego procesu budowlano-inwestycyjnego na zasadach obowiązujących przed wejściem w życie projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak

